

Jugoslavija za mir.-Eksplodizija v premogovniku; 5 mrtvih.

JUGOSLAVIJA JE PRIPRAVLJENA VSE STORITI, SAMO DA SE OHRANI MIR. — ITALIJANI SO PRENEHALI S PREGANJEM SLOVENCEV IN HRVATOV. — VOJNA NEVARNOST ODSTRANJENA.

Dunaj, Avstrija. — Jugoslovanska vlada zanikuje vest, da se pripravlja na vojno, kakor so to poročali ameriški listi. Dejstvo, da so oblasti v Rimu izpustile poslanca dr. Vilfana iz ječe, pa tudi, da so fašisti prenehali z nasiljem proti Slovincem in Hrvatov, je razburjenje duhove v Jugoslaviji nekoliko pomirilo.

Ni dvoma, da ne bo tako hitro pozabljeno gorje, ki so ga Slovenci in Hrvati prestali doslej pod fašistovsko vladno. Razdejanje njihove lastnine in kruto preganjanje ne bo zlepa pozabljeno. Da pa je konec sedaj fašistovskega nasilja nad manjšino — verjame kdor hoče. Resnica je le, da bo Italija še dalje preganjala in zapostavljala manjšino, a jugoslovanska vlada le tolaži razburjenje duhove.

Neki jugoslovanski državnik je rekel nekemu novinarju, da bo Jugoslavija vse žrtvovala — tudi ne bo reagirala na nasilstva fašistov napram jugoslovanski manjšini v Italiji, samo da bo mir.

Jugoslovanska vlada si tolaži fašistovska nasilja tako, da hoče Italijo z njimi prisiliti Jugoslavijo, da ratificira pogodbo, ki je bila sestavljena v Nettuno. Poročilo, ki prihaja iz Dunaja se glasi, da bi ratificiranje te pogodbe odstranilo mnogo ovir, ki stoje sedaj na poti za prijateljsko zblizanje obeh držav. Vladi obeh držav, vsaj oficijelno, si prizadevate, zboljšati odnose ene do druge, zato pa je upanje, da bo Jugoslavija pogoje sprejela.

Kakor razmere danes stojijo, ni vojne nevarnosti med Jugoslavijo in Italijo. Jugoslovanska vlada odločno zanikuje, da bi koncentrirala svoje čete na meji.

ANGLEŠKI PREMOKARJI IZIGRANI.

London, Anglija. — Ni bilo drugega pričakovati; premokarji v Angliji se podajajo, stavka je tako rekoč zdrobljena — delavci izigrani. Junaško so prenašali glad s svojimi družinami, a sedaj so potisnjeni k zidu — nobene več rešitve. Poročilo pravi, da so se podali tudi tisti, ki so se nazivali "Die-Hards". 250.000 je teh premokarjev, spadajočih pod South Wales Miners federacijo, ki so se najbolj junaško držali, a sedaj so tudi ti sprevideli, da je najbolje, če sprejmejo pogoje vlade.

NOVA LEŽIŠČA PREMOGA V BLIŽINI GALESBURG.

Galesburg, Ill. — Osem milj južno od tukaj so po naključju odkrili velika ležišča mehkega premoga. Vsled poplave je nastala v hribu razpoka, kjer se vidi žila premoga.

Washington, D. C. — Svetovni pridelek krompirja je letošnjega leta jako slab. Na več krajih, kjer je dosti blaga, je pa začel gniti.

KRALJICA V JEKLARNI V GARY.

Rumunski kralj pri otvoritvi parlamenta. — Ferdinand se počuti bolje, ni pa izven nevarnosti. — Delavci v jeklarni se niso zmenili za obiskovalko.

Bukarešta, Rumunija. — V nedeljo je bil navzoč pri otvoritvi parlamenta kralj Ferdinand, ki je govoril pri tej priliki s prestola. Zdravniki pravijo, da je njegovo zdravje popolno, vendar pa še ni izven nevarnosti.

Chicago, Ill. — V ponedeljek si je rumunska kraljica, ki se nahaja na obisku v Chicagu, pomudila tudi nekoliko časa v jeklarni v Gary. Ko se je prikazala na obširnem dvorišču, kjer so delavci žuljavih rok premikali težko železje — je bilo vse mirno. Ne ena delavska kapica ni šla z glave — ni kdo se ni brigal za obiskovalko. Tudi ko je kraljica korakala po prostoru kjer so velikanse peči, se ni nikdo zmenil zanj. — Delavci niso imeli za njo drugega, kakor zaničljiv pogled. In ona je to čutila.

Eden izmed magnatov, ki je vodil kraljico okrog, je rekel proti skupini delavcev, ki so le stremeli v kraljico, naj smejejo čepice z glav, a nikdo se ni brigal za to. Nato pa kraljica prekine tišino in z visokim glasom obrnena proti skupini delavcev, ki so stali na dvorišču, vpraša, ako je med njimi kakšen Rumunec. Nato se oglasi Robert Arlet, Rumunec, ki biva v Ameriki že dvajset let. Sname čepico z glave in se približa kraljici, rekoč: "Dolgo naj živi kraljica." Nato je kraljica vprašala svojega rojaka, kako se tukaj počuti, naka je leta odgovoril, da mu je dobro, je oženjen in ima pet otrok, star pa je 30 let. Konečno je stegnila kraljica desnico — a ne z namenom, da bi jo moral delavec poljubiti — temveč stisniti, kar je tudi storil. Taka čast bi Arleta v Rumuniji gotovo ne doletela.

Naposled vendar na prigrvanje novinarja, ki bi bil rad prizor slikal, so delavci dvignili čepice in nekoliko vselejših obrazov gledali na kraljico in vzklikali. Kraljica se je nalahko nasmejala in z roko pozdravljala — delavce.

EKSPLOZIJA V GLENDAL PREMGOVNIKU.

Moudsville, W. Va. — V premogovniku Glendale Coal Coke kompanije je nastala eksplozija, koliko je žrtev še ni znano. Doslej so spravili pet trupel na površje. Oddelek reševalcev je neumorno na delu.

Tokyo, Japonsko. — V Kyusiu premogovniku, last Mitsui kompanije, je v torko nastala eksplozija, ki je zahtevala 30 žrtev.

PRINCEZINJA ILEANA SPREJEMA DARILO.

Miss Margaret Lawrence iz Pelham, N. Y., članica "Am. Girl Reserves," je podarila rumunski princezinji Ileani prstan. Princezinja, ki jo vidimo na sliki v narodni noši, je članica "Girl Reserves" v Rumuniji.

ZA IZPRAZNITEV PORURJA.

Angleški in Francoski višji državniški se bavijo z vprašanjem izpraznitve zasedenega ozemlja v Nemčiji po zavezniških vojakih.

London, Anglija. — Važne konference se vršijo med angleškim zunanjim ministrom sir Auston Chamberlain-om, francoskim zunanjim ministrom Aristide Briand-om in njihovimi višjimi uradniki, glede razoroževanja Nemčije, kar bi vodilo do popolne izpraznitve zasedenega ozemlja v Nemčiji, po zavezniških vojakih.

Tako Angleži kakor Francozi bi radi odpoklicali svoje čete domu. Sta pa dva elementa, ki to zadržujeta. Prvi je nemški nacionalisti, ki se poslužijo vsake prilike, da ovirajo delo republikancev za mir. Drugi — morda glavni, pa so voditelji zavezniških čet v zasedenem ozemlju, ki imajo lahke masne službe, od katerih bi se kaj neradi ločili. Oni iščejo vedno nove vzroke med Nemci, s katerimi dokazujejo, da so zavezniške čete tukaj potrebne.

Ker pa imajo v Nemčiji, kakor tudi v Franciji in Angliji državniške, ki resno mislijo na spravo med seboj, se lahko trdi, da se bo upanje za izpraznitev do 1. januarja vresničilo.

Na konferencah, kakor navedeno zgoraj, se je že mnogo koristnega v tej zadevi ukrenilo. Dr. Stresemann, nemški zunanji minister, je dobil v kratkem pogoje, po katerih je Francija in Anglija pripravljena odpoklicati svoje čete iz zasedenega ozemlja. Upanje prevladuje, da se bo prišlo gotovo do sprave, in bo do Novega leta rešeno to vprašanje, ki je za Nemčijo prava mora.

Advertise in "Amerikanski Slovenec!"

OGRSKI PARLAMENT RAZPUŠČEN.

Horthy je izdal ukaz na razpust parlamenta. — Narodna skupščina bo zborovala od 7. do 14. dec. — Še vedno upanje, da se Ogrska in Rumunija združita.

Dunaj, Avstrija. — Admiral Nicholas Horthy, ogrski regent, je izdal ukaz za razpust parlamenta, nova narodna skupščina bo zborovala od 7. do 14. decembra. Kampanja je v polnem teku. Vlada upa da bo zmagala z veliko večino. Govorniki za vladno naglašajo, kaj je vlada storila za napredek v deželi. Govori se, da se socialisti ne bodo vdeležili volitev.

Mnogo se komentira v deželi prisotnost grofa Nikolas Banffyja v Budimpešti. Banffy je nedavno postal državljani Rumunije, da je s tem lahko obdržal svoja velika posestva, ki jih ima v Rumuniji. Zato je pa v njegovem interesu, da bi se Rumunija in Ogrska združile, zakar še vedno vlada upanje. Banffy je velik agitator za združenje, kar pa seveda zanikuje.

ROPARSKI NAPAD; PLEN \$200.000.

Minneapolis, Minn. — V St. Paulu sta dva neznana moška iz motornega busa, v katerem je bilo vse polno potnikov, odvedla David-a Davis-a trgovca z dragulji in mu odvzela denarj v vrednosti \$200.000. Roparja sta delala tako previdno, da ni tega nihče izmed potnikov opazil. Davis je rekel, da mu je eden banditov tiščal v hrbet revolver in mu ukazal, naj se zadrži mirno ter izstopi z njima z busa in sede v avto, ki je bil zato pripravljen in je sledil busu. Ko so ga imeli v avtomobilu so preiskali njegove žepce in ga oropali dragih kamenov.

KRIŽEM SVETA.

Chicago, Ill. — George H. Riley, predsednik Musicians kluba, je imel v stegnu drobno šrapnela, že izza španske vojne. Toraj 30 let ga je vznemirjalo železo v nogi, katero mu je pa nedavno odstranil v bolnici dr. Apfelbach. Bil je leta 1898, ko je bil Riley ranjen, a vendar je še pomagal pri naskoku na španske utrdbe in s tovariši snel špansko zastavo z droga.

Antwerp, Belgija. — V ponedeljek je priplul v tukajšno pristanišče parnik Melita, Canadian Pacific družbe, katerega so pristaniški uradniki sprejeli z izredno častjo. To pa zato, ker je bil baš Melita, deset tisoči parnik, ki je pristal že to leto v tem pristanišču.

Danville, Ill. — 6000 prijateljev "Uncle Joe-ja" je prišlo k pogrebu. Mr. Cannon je umrl v petek, kakor je že bilo poročano, v starosti 90 let.

Pittsburgh, Pa. — Zahteva po ameriškem mehku premožu v inozemstvu, zlasti Angliji, je dvignila ceno premožu v Ameriki. Cene bi takoj zopet padle, ko bi se stavka premožarjev v Angliji končala.

Washington, D. C. — Skozi Panama prekop je šlo v enem letu 5197 parnikov, ki so plačali carine Stricu Samu \$22,931,055. Toraj, nad drugi milijon več, kakor lansk leto.

Council Bluffs, Iowa. — John B. Keeline, milijonar in športnik, je v ponedeljek jutro ustrelil do smrti svojo ženo, težko ranil vsakojn, nato pa še sebi pognal kroglo v glavo in bil na mestu mrtev.

Sioux City, Iowa. — V tukajšnji bližini sta skupaj zadelo dva avtomobila s tako silo, da sta se dobesedno zdrobila, pri čemer je prišla ena oseba ob življenje, šest je pa težko ranjenih. Mrtev je lastnik hotela A. A. Barrett Hornick.

Chicago, Ill. — Mrs. Frances J. Baker, je v ponedeljek obhajala svoj 101. rojstni dan, je še čila in zdrava, nihče ji ni prišol take starosti. Rojena je bila na Angleškem 15. nov. leta 1825. Pravi, da je zato dočakala tako visoko starost, ker ni poznala skrbni in vedno le tako delala, kakor se je njej zdelo prav.

NOVI KABINET V NICARAGUA.

Predsednik Diaz sestavi novo vlado. — Salvador in Guatemala priznala novo vlado. — Chamorro imenovan poslankom za Zed. drž.

Managua, Nicaragua. — Dr. žavi Salvador in Guatemala sta priznala novo nicaraguansko administracijo pod predstvom Adolfa Diaz-a, ki je bil v nedeljo ustoličen. Prejšnji predsednik je bil general Chamorro, ki pa je resigniral. Predsednik Diaz je takoj sestavil svoj kabinet. Rosendo Chamorro iz Granada je bil imenovan nicaraguanskim poslankom za Zedinjene države.

Iz Jugoslavije

VELIKA UDELEŽBA PRI OD KRITJU MEDVEDOVEGA SPOMENIKA V MARIBO RU. — SMRTNA NESREČA NA TRIGLAVSKEM PO GORJU. — DRUGE ZANIMIVESTI.

Odkritje Medvedovega spomenika. — Dan kakor v aprilu: sonce, dež, vihar. Ljudje pa kot vedno: vse zdržijo in premagajo, če jih vodi ljubezen. In tako je kljub naliivu zelo veliko častivcev in osebnih prijateljev pok. dr. Medveda prišlo na njegov grob, kjer se je v nedeljo, 24. oktobra javnosti izročil nagrobni spomenik.

Ob določen uri so zapeli združeni moški pevski zbori iz Maribora pod spretnim vodstvom stolnega kapelnika gosp. Gašpariča žalostinko. Zastopnik odbora za postavitev spomenika gimn. ravnatelj dr. Tominešek je na to v poljudnih besedah razložil, kaj nam hoče naznačiti nagrobni spomenik z Medvedovo podobo in s simbolično prispodobno sejavca. Zahvalil se je vsem darovalcem in vsem, ki so prišli k odkritju spomenika. Stolni župnik kanonik g. Ivan Moravec je nato v imenu odbora položil na grob venec in opravil za pokojnega molitev. Ob sklepu je združen moški zbor zapel v srce segajočo Pavčičevo "Narodno nagrobnico."

Odkritja se je udeležil v zastopstvu presvetlega škofa dr. Karla prelata g. dr. Tomažič, v zastopstvu velikega župana g. dr. Terstenjak in srezi poglavar Poljanec mestni župan g. dr. Leskover z gospo soprogo, tovariši, prijatelji pokojnega v zelo častnem številu. Pred in po slavnosti je bil bučen naliiv, a dobre pol ure, v kateri se je proslava izvršila, je nebo popolnoma mirovalo. Ljudstvo je še dalje ostalo na pokopališču, molilo za rajnega in občudovalo umetniški spomenik.

Slikar Gorup smrtno ponesrečil. — Nadarjeni slikar pl. Gorup je plačal svojo vneto za umetnost s svojim mladim življenjem. Šel je na planino, da bi slikal, a je našel žalostno smrt, trupla pa še niso dobili.

V nedeljo, 24. oktobra so se planinci in lovci odpravili v najhujšem deževju in snežnem meteu iskat truplo ponesrečenca v Steno. Odšli so zjutraj ob 5., iskali ves dan in se vrnili ponoči, vsi premočeni in premraženi, toda brez uspeha. V gorah je bil močan snežen metez in nevihta, tako da je bila ekspedicija zelo težka. V ponedeljek, 25. okt., je odšla ista ekspedicija zopet na Sev. Steno. Hoja je bila izredno naporna in nevarna. Vrnili so se ne da bi kaj našli. Najtežje je to, ker ne vedo pota, po katerem je ponesrečenec hodil.

Nov most med Sušakom in Reko

bo v kratkem dovršen ter izročen prometu. Na naši strani se morajo še dograditi plospja za carinarnico in orožništvo. Ker je potrebni kredit otvorjen, bo tudi to delo tekom zime dovršeno.

Pet človeških okostij izkopanih v zagrebški okolici.

Na Tratinški cesti vzdolž železniškega nasipa kopljejo sedaj kanal v svrhu, da se oboka potok Kraljevac. Pri izkopavanju kanala so delavci našli na pet človeških okostij. Štiri so ležali eno poleg drugega, a peto par metrov oddaljeno od prvih. Kostni so že močno strohneli in so bile v zemlji že 50 ali pa še več let.

Čudna bolezen v Dalmaciji.

Kakor javljajo iz Šibenika, je prispela k okrajnemu glavarju seljaška deputacija iz Mravincev ter zaprosila, da se takoj odpošlje zdravnik, da prepreči čudno bolezen, ki se je pojavila v omenjenem selu. Znatno število ljudi je obbolelo na ta način, da je pri njih nastopila mrzlica, potem so začeli bljuvati kri ter so obležali nezavestni. Glavarstvo je takoj odposlalo zdravnika v Mravince.

Smrt koroškega trpina.

Dne 2. oktobra je umrl na svojem domu v Dolinčah pri Rožu znani narodnjak Jožef Paul, po domače Rutar. Županovale je kot slovenski župan v težavnih časih najprej občini Rožek, potem pa občini Ledence. Po ponesrečenem plebiscitu je moral kot begunec preživeti na Brezjah, ker doma ni bil varen. Še sedaj se vidi na njegovih hiši napis iz medplebiscitne dobe, katerega so mu napravili njegovi nasprotniki. Z rdečo barvo je naslikana velika mrtvaška glava, okoli nje pa je nemški napis: Paul, auch deine Stunde wird schlagen! Kärnten ungeteilt, ewig und immerdar! (Paul, tudi tvoja ura bo bila! Koroška za vedno in vekomaj nerazdeljena.) Ko se je vrnil, ga je zelo potrla nesreča za nesrečo, izgubil je desno roko in levo oko. Po težki bolezni je legel v grob eden izmed mnogih koroških trpinov.

DENARNA NAKAZILA

ZA JUGOSLAVIJO, ITALIJO itd. Vaša denarna pošiljatev bo v starem kraju hitro, zanesljivo in brez odbitka izplačana, ako se poslužite naše banke. Dinarje, ozir. lire smo včeraj pošiljali po teh-le cenah:

500 Din	\$ 9.45
1,000 Din	\$ 18.60
2,500 Din	\$ 46.25
5,000 Din	\$ 92.00
10,000 Din	\$ 183.00
100 lir	\$ 4.75
200 lir	\$ 9.20
500 lir	\$ 22.00
1000 lir	\$ 43.00

Pri večjih svotah poseben popust. Poština je v teh cenah že vračunana.

Zaradi neštastnosti cen je nemogoče vnaprej cene določevati. Merodajne so cene dneva, ko denar sprejmemo. Nakazila se izvršujejo po pošti ali pa brzojavno.

IZVRŠUJEMO TUDI DENARNE POŠILJATVE IZ STAREGA KRAJA V AMERIKO. Pisma in pošiljke naslovite na: **ZAKRAJŠEK & ČESAR**, 455 W. 42nd ST., NEW YORK, N.Y.

AMERIKANSKI SLOVENE

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki. The first and the oldest Slovenian newspaper in America.

Ustanovljen leta 1891. Established 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelj, ponedelj in dnevo po praznikih. Issued daily, except Sunday, Monday, and the day after holidays.

Izdaja in tiska: Published by:

EDINOST PUBLISHING CO. EDINOST PUBLISHING CO.

Naslov uredništva in uprave: Address of publication office:

1849 W. 22nd St., Chicago, Ill. 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.

Telefon: Canal 0098. Phone: Canal 0098.

Naročnina:	Subscriptions:
Za celo leto \$5.00	For one year \$5.00
Za pol leta 2.50	For half a year 2.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:	Chicago, Canada and Europe:
Za celo leto 6.00	For one year 6.00
Za pol leta 3.00	For half a year 3.00

DOPIŠI važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnje številke v tednu je čas do četrtke dopolne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

POZOR: — Številka poleg Vašega naslova na listu znači, do kdaj imate list plačan. Obnavljajte naročnino točno, ker s tem veliko pomagata listu.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Zadel sem -- kamor sem meril.

Podpisani sem doslej objavil dva članka o komišnih pri kupovanju bondov (obveznic).

Da sem storil to, je vzrok to-le: Naš narod v Ameriki je narod ubogih delavcev. Povečini so prišli v Ameriko ljudje s kmetov in pa z delavskih krogov, tako da lahko rečemo, prišli so tisti, ki niso mogli najti svojega gospodarskega obstanka in kruha doma na domači zemlji. Visokih inteligentov med temi ni bilo. Imamo pa danes med ameriški rojaki jako inteligentne rojake, ki so prišli do boljše izobrazbe s samopomočjo. Saj Slovenci smo brihtni, samo da je prilobnost, pa si v vseh oziirih pomagamo naprej.

Ko so začele rasti in napredovati naše slov. podporne organizacije, so s tem rastle kajpada njih blagajne. Danes, če se ne motim, lastujejo slovenske podporne organizacije v Ameriki skupno okrog ali pa morda še nad 5 milijonov dolarjev. K temu nisem prišel niti samostojnih podpornih društev, dasi tudi ta skupno reprezentirajo precej.

Kjer je pa enkrat toliko denarja, tam je veliko prometa z denarjem. Nihče tudi ne more tajiti, da ni ves ta denar prišel iz žuljevih slovenskih rok. Lahko rečemo, vse to so krvavi žulji slovenskega delavstva v Ameriki.

Podpisani ni dolžil v svojih člankih direktno nobene osebe, da je pri razpolaganju tega delavskega denarja kdo grfati oziroma spravil kak komišne v svoj žep. Kdor je to delal, — ako je, pravim, — ta bi zaslužil najvišjo kazen, kajti okoriščevati se s takim denarjem kot je to, ki je namenjen ubogim sirotam in vdovam, je zločin, ki bi ga mu ne bilo para v zgodovini.

Naši ubogi slovenski delavci morda doslej niso še vedeli, da se pri kupovanju in prodajanju bondov (obveznic) delijo in dajejo provizije ali komišne, ali če hočete po domače, komišni. Doslej nisem še videl, da bi jih bil kateri slovenski list na to opozoril. Ampak, kdo pa more tajiti, da pri toliki sumi kot je 5 milijonov dolarjev, ki ga lastujejo naše slovenske organizacije, bi ne bilo mogoče letno dobiti par tisočakov komišna? Kdo, pravim!?

Doslej sem tuintam zasledoval glasila in še nikdar nisem videl v poročilih pri bondih navedenih tui komišij ali popusta. To mislim pri poročilih naših organizacij. Zadnjič pa mi prijatelj da Prosveto v roke pa pravi, glejte, tu je pa tudi popust naveden. Dobro. To je ravno kar sem jaz hotel, da se da narodu čiste račune. Torej imam le zaslug, da se je ravno radi mojega nastopa začelo dajati tudi bolj natančne račune.

Jaz vem, da se pri nekaterih slovenskih organizacijah ni dajalo v račune tega popusta. Zakaj tega popusta ni bilo v računih in jih niste predlagali kot take narodu v pregled, je zdaj vaša dolžnost, da to narodu pojasnite! Dolžni ste to storiti!

V Prosveti št. 264, t. l. se urednik silno repenči nad menoj radi tega vprašanja. Obkłada me z raznovrstnimi imeni, kakor je to pač že stara navada takih sfanatiziranih rdečih komandantov kot je on. Zavrtnik morda misli, da če se parkrat krepko izrazi, pa je dovolj. Morda za njegove rdeče backe. Ali za pametne ljudi to ne zadostuje. Tem je treba jasnih dokazov, ne pa samo čveta kot zna to on.

Jaz ponovno pribijem pred slovensko javnostjo na tem mestu, da komišen se dobi pri kupovanju bondov. Pa mi naj Zavrtnik dokaže, da se ne dobi?!

Dobi se. Ako ga pa organizacije preje niso dobivale, je pa to jasno znamenje, da pri organizacijah nismo imeli gospodarjev, ki bi svoj posel razumeli. Če se je pa dobil in ga ni v računih, nastane pa opravičen dvom. Eno ali drugo je, pa naj Zavrtnik se tako operira s svojimi neslanimi rdečimi frazami.

Recimo, da se je dogajalo eno ali drugo v preteklosti, je

naša narodna dolžnost, da se to odpravi za bodočnost. Za bodočnost se nam gre, za v bodoče pazimo, kar je bilo v preteklosti ne bomo popravili. Saj menda tudi rdeči komandant Zavrtnik ni tako naiven, četudi ga otroška pamet večkrat trka, da veruje kaj takega, da bodo tisti, če so kje kdaj spravili kak komišen, zdajle lepo prišli na front ter javili: Gospodine, toliko in toliko komišna smo pobasali! Tega ni storil doslej še nihče in tudi v bodoče ne bo, razun, ako so ga pri tem zalotili. Zato pazimo za bodoče. Zahtevajmo, da bodo pri vsem poslovanju naših organizacij točno izdani računi. Tu se gre za narodno korist, pa nič drugega.

Črne je s tem, da je narod opozoril na možnosti grafta pri kupovanju bondov, narodu hotel le dobro pa nič drugega. Povedal je narodu, naj ima oči odprte!

Silno dvomljivo je pa tudi to, zakaj se ravno nekateri tako dvomljivo izražajo o tem vprašanju? Ta nervoznost me spominja na tistega, ki je sam grabil, vpil pa je: Primite tatu!

Rev. James Cherne.

RUMUNSKA KRALJICA IN "SIN" V CHICAGO.

Chicago, Ill.

Ko sem minuli teden prebiral časopise, mi je padla v oči z velikimi črkami napisana reklama, ki je vabila na veliko vdeležbo pri sprejemu rumunske kraljice Marije. To je sicer bilo v soboto popoldan, pa tudi za nedeljo popoldan so nas vabili v judovsko sinagogo. Torej se nam je nudila lepa prilika — kraljici gledati v obličje. Rekel sem — pojdem!

Ko pa čitam dalje, ugledam še neki drugi "advertajs" — "Sin." No, kaj pa to? — I, kaj neki, igra "Sin." Čitam tudi pod društvenim oglašom DSD. kratak opis igre. — Sedaj pa — dober svet je drag. Kraljica — sin, — kraljica — sin itd. Kaj bi storil? — Čakaj — "knofe" vprašam. Začnem pri telovniku od zgoraj, kakor sem to videl Mileka pri "Moč uniforme." — Nazadnje je prišlo tako, da je zmagal "Sin." In zakaj je zmagal "Sin"? O, samo svoji boljši polovici se imam to zahvaliti, kajti manjkalo mi je enega gumba spodaj pri telovniku, katerega bi mi morala žena že davno priskrbiti. Toraj po njeni krivdi je imela Marija enega radovednega manj, Sin pa enega hvaležnega gledaveca več.

Ker sem se bal, da bi ne bil prepozen in se potem moral drenjati skozi gnečo, ki je običajna v šolski dverani, kadarkoli priredi naš dramatični klub kakšno igro, sem bil na svojem sedežu prav blizu odra, eno uro predno je bila igra napovedana in dve uri predno se je začela. Pa mi ni bilo pozneje žal, tudi če bi bil pet ur sedel in čakal. Ko tako sedim in čakam potrpežljivo na začetek, sem marsikaj premišljeval, pa tudi marsikaj videl. — Tako na pr. sem prišel do spoznanja, da so stoli v dvorani za nekatere obiskovalce — pardon, hotel sem reči obiskovalke — preozki. Videl sem, kako so se tri naše rojakinje drenjale in naposled so vendar — vsaj na videz, prav udobno sedle na štiri stole. Pa sem djal, ja, tako pa ne gre. Škoda se dela. Društvo sv. Terezije ima škodo. Štirje stoli, tiketi

Ko je bilo čakanja konec, so ugasnile po dvorani luči, veliki zastor se je dvignil — slišali smo zvončkanje, — tudi baržunasti zastor se nalahko — rekel bi, veličastno odmakne na levo in desno — v sredini na odru se nam pa pokaže odškodnina za naše dolgo čakanje.

"Sin" nam dolgo ne bo šel iz spomina. Več lepih iger smo imeli priliko videti na našem slovenskem odru — a krona vseh je "Sin."

Predno grem dalje in vsakega posebej malo okrcam, naj

omenim, da smo takoj opazili nekaj novih moči pri dramatičnem Klubu, ki so nastopile pri "Sinu" prvič in obetajo, da bodo prav dobri igralci, oziroma igralke.

Anton Slemenc — Mr. Nick Mencinger. Takoj, ko je Mr. Mencinger prestopil prag dramatičnega kluba, smo rekli: dobrodošel! Kajti v njem smo takoj spoznali dobrega igralca. Tudi pri "Sinu" je dokazal, da se nismo motili. Vlogo očeta, katerega tare skrb, ki mu je skljucila život in začrtala gube v obrazu — tak je bil Mr. Mencinger, ko je čakal na svojega izgubljenega sina. In vsek nje govega veselja je bil povratek sina, ki pa se je kaj kmalu spremenilo v žalost, — vse to je Mr. Mencinger tako igral, da nam je privabil solze v oči. Klub ima v Mr. Mencingerju izvrstno moč.

Marija, njegova žena — Miss Anna Medic. Prvič smo jo videli na odru kot članico Kluba, pa se nam je že prikupila. — Znala je s svojim soprogom deliti veselje, — katerega je pa žal bilo le malo, — veliko več pa žalosti, radi sina. Miss Medic je svojo vlogo prav dobro izvršila.

Tilka — Miss Mary Vaupotich, tudi prvič na odru, kolikor je meni znano. Igrala je staršem udano hčerko jako dobro, pokazala je tudi, da zna ljubiti tistega, za katerega ji bije srce. Vlogo je izborna izpeljala. Prav všeč nam je bila.

Ciril — Sin, — Mr. Bicek. — Mr. Bicek poznamo Te, saj smo Te že nestrastno videli na odru. Vedno si nam ugajal. — Tvoj nastop, Tvoj močoni glas, vse to prav dobro poznamo — a pri Sinu si pa menda samega sebe prekosil. Saj to vendar ni mogel biti tisti mirni, dobri Mr. Bicek, ki ga sicer poznamo v družbi. Ta — tat, zapeljivec, s pekočo vestjo, ki je ostal tudi takrat kakor skala, ko trd, ko ga je zapeljano dekle prosilo — v imenu njegovega in njenega otroka. Prošnja očeta — tudi ukaz in grožnja si volasega očeta, ga ni omečala. O, kako dobro, kako v ste segajoče je igral vse to Mr. Bicek. In naposled, ko je zagledal svojega očeta na mrtvaškem odru — očeta, katerega smrti je bil kriv le on. — Menda ni pri tem prizoru nobeno oko v dvorani ostalo suho. Saj pa smo iz Bicekovega glasu spoznali, da se je tako živčeval v svojo vlogo, da je celo sam jok. Nismo razlikovali igre od resnice, pred seboj nismo gledali več Mr. Biceka, ampak le Cirila, nesrečnega sina, ki so ga vsi ti strašni doživljaji spravili ob pamet. — Mr. Bicek, ne pričakovane zmognosti si pokazal, glej, da ne popustiš v prihodnjih igrar, v katerih boš nastopil.

Metod — Mr. Jos. Fajfar, je svojo vlogo prav dobro izvršil, kar smo od njega, kot starega igralca, pričakovali.

Matej Slak — Mr. Mike Kobal, je kot nalašč za take vloge. Prav spretno je znal tolažiti Slemenca, pa tudi po njegovi smrti nam je predočil odkritosrčnega prijatelja, ki ne žaluje le radi lepšega, temveč

žalost po izgubi prijatelja občuti tudi v sre. Mike, prav dobro si jo izpeljal.

Marica — Miss Leopoldina Bregantich. Poldka, prav ljubka si bila in svojo vlogo prav dobro izpeljala. Govorila si razločno in Tvoje kretnje so bile na mestu. Upamo, da Te kmalu spet vidimo na odru.

Dr. Ivan Trdina — Mr. John Pernich. Poznamo Mr. Pernicha, nastopil je že pri več igrar, vendar doslej še ni imel kakšne večje vloge. Pri tej igri je pa izborna pokazal, da je sposoben za večje vloge. Igral je izvrstno, njegov nastop je bil na mestu. Mr. Pernich, le tako dalje.

Helena — Miss Mary Janesh. Tudi Mary poznamo že dolgo časa, večkrat smo jo videli na odru. A redkokdaj se je tako živčevala v vlogi, kakor pri tej igri. Zapeljana po brezvestnem mladeniču; mati deteta, ki ga je ljubila bolj kot samo sebe — ljubila pa tudi brezmejno nje — ki je bil oče otroku, — a bil je tat, hudodelec. Pa vseeno je ljubila — žrtvovala se je zanj do skrajnosti. Tako žensko je predstavljala naša Mary. Mary, tudi Tebi naj velja — prekosila si samo sebe.

Orožniški vodja — Mr. Jos. Roth, je še mlad član Kluba. Njegov nastop, kot orožniški vodja je bil dober. Naj mi pa ne šteje v zlo, ako mu na tem mestu svetujem, da naj pri drugi priliki bolj razločno govori. Mr. Roth, pomni, da govori za tistega, ki je v najbolj oddaljenem koticu dvorane. Ščasoma pride vse, le pogum.

Meta — Miss Anna Podboršek, je bila prav ljubka služkinja. Doslej je še nismo videli na odru. Tudi ona se nam je prikupila in želimo, da jo drugič vidimo v kakšni večji vlogi. Pogreba — Mr. L. Lustik in Mr. Albin Zakrajšek. No, saj veste, da od pogrebcev ni kaj dobrega pričakovati. Ko pridejo taki ljudje v hišo, je žalost — tako je bilo tudi v hiši Slemenca.

S pevskimi točkami so med dejanjem nastopile Miss Justina Kosmach in Miss Dorothy Bagnich. Na glasovirju ju je spremljala Miss Margaret Duller.

Cela prireditev je bila nad vse dobro izpeljana. Čast vodstva Kluba, požrtvovalnemu predsedniku Mr. Alb. Zakrajšku in režiserju Mr. Pet. Vidmarju. Pa tudi hvala Slov. Podp. Dr. Sv. Terezije, ki nam je priredilo tako lepo zabavo.

Gosp. urednik, bodite tudi z menoj milostni. Dopis se je že precej zavlekel, končal pa še nisem. Doslej me je bil le med in tržaške fige — od tukaj dalje bom pa pokazal, da znam biti tudi hud kot gad. To pa velja občinstvu. Tako kot bi se rad izrazil — žal, ne smem zapisati, g. urednik bi mi črtal — toraj samo do meje.

Igra "Sin" je žaloigra. Rekel sem že preje, da so igralci prav dobro igrali. Sedaj pa rečem še več — predobro so igrali za občinstvo, ki ne zna ločiti komedije od žaloigre. Ali je vam, ki ste se na vsa usta smejali, bilo znano, kaj so trpeli igralci, da sorto igro tako dobro iz-

peljali? Ali je bilo vam znano, da se je Ciril — Sin, — Mr. Bicek v resnici jok, ko je stal pred svojim očetom — ko se je spomnil, da je on kriv njegove smrti? Toraj on kot igralec je jok, da je nam predočil takega sina, kot je to zahtevala njegova vloga. Sin je zblaznel — več ni ločil oseb, ki so stale okrog njega. Priznam, da so mi pri več prejšnjih kakor tudi pri tem prizoru solze v oči stopile — a za menoj — okrog mene — smeh — smejali so se. Znak, da mnogi igre niso razumeli.

Druščeska jveč.

LAŽIZDRAVNIKA V JO LIETU.

Joliet, Ill.

Ravno ko to pišem, pada prvi sneg. Zima se nam obeta zgodaj.

Naš rojak Mr. J. N. Vranichar se je te dni vrnil iz bolnišnice. Zdravje se mu je zboljšalo in bo kmalu, kakor je upati, popolnoma okreval.

Dalje je zbolel te dni naš ugledni rojak Mr. Anton Nemanich na Raynor Blvd. Rojaka želimo skorajšnega okrevanja.

Rev. John Plaznik, pomožni župnik iz Waukegana, je tudi na potu okrevanja in se bo vsak čas vrnil domov iz bolnišnice.

Rev. John Plevnik, župnik naše slovenske fare sv. Jožefa, se tudi nahaja v bolnišnici. Upamo, da bodo kmalu okrevali in se vrnili zopet v našo sredo. Zdravnik ne pusti preveč obiskovalcev h g. župniku in to je tudi prav, drugače bi bila cela fara neprestano v bolnišnici. Bolniki pa, vemo, da so radi v miru, ker rabijo pokoj.

V nedeljo, dne 21. novembra, pa bo društvo sv. Družine priredilo igro "Lažizdravnika." Igra bo nad vse smešna in upati je, da se bo naše slovensko občinstvo te prilike pridno poslužilo, da bo prišlo na prireditev in da bo tako deležno velike zabave, ki jo nudi ta igra.

V igri bo sodelovalo precej članov društva "Jolly Boys," ki so priznani za korajžne fantje. Posebno Prusov Rudolf in Kambičev Tone sta garantirala, da bota zdravila vse one, ki pridejo bolni na igro.

Zatorej kličem vsem na več. (Dalje na 3. strani.)

PREJELI SMO Družinsko Pratiko

ZA LETO 1927.

Letošnja pratika je jako zanimiva. Vsebuje jako zanimive opise in je ilustrovana z jako lepimi slikami. Ker smo jih prejeli le omejeno število, naj naročniki takoj sežejo po njih, dokler je v zalogi. Stane s poštnino 25c. Naroča se pri:

KNJIGARNA "AMER SLOVENE" 1849 West 22nd Street, Chicago, Ill.

ZENITEV

Kočkarov: Piti in jesti.

Anučin: Kako pravite?

Kočkarov: Vem prav dobro. Z mooj ženo ste se učili skupaj v zavodu, bila je znana lenuharica, dan na dan je klečala. A francoski učitelj jo je naravnost pretepel.

Anučin: Poglejte si no, od privikrat ko sem jo videl, sem slutil nekako, da ne zna francoski.

Jajčnik: Vrag vzemi francosčino! Kako me ta prekleta mešetarica ... Ah, ti beštja taka, ti coprnica! Da bi vedeli, kako mi jo je naslikala, kakor prava slikarica! Dom, hleva na zidanem stališču, srebrne žlice, sani, samo sedi nanje in sankaj se! S kratka, redko najdeš takih mest. Ah, ti podplat stari! Le v pest mi pridi! (Tekla vstopi.)

6. prizor.

Isti in Tekla.

(Ugledavši jo, vsi nanjo rekoč:)

Jajčnik: Aha! Glej jo, pridi bliže, stara grešnica, sem pridi!

Anučin: Torej ste me prevarili, Tekla Ivanovna?

Kočkarov: Hajdi Barbara, sem na razpravo.

Tekla: Cisto ste me uglišili, še besedice ne razumem.

Jajčnik: Hiša je zidana iz ene opeke, podplat stari, a ti si mi lagala o rezanih in vrag vedi še o čem.

Tekla: Kaj vem jaz, jaz je nisem zidala. Morda je bilo treba iz ene opeke, zato smo jo zidali tako.

Jajčnik: Da, in na dolg posojilnice je zidana, pojdi vragu v žrelo, čarovnica! (Bije z nogami.)

Tekla: Glej ga, kakšen je! Še jezi se, kdo drugi bi se mi zahvalil za usluge, da sem se trudila zanj.

Anučin: Veste, Tekla Ivanovna, mene ste tudi ptegnila, da zna francoski.

Tekla: Zna, bratec, zna, pa tudi nemški ve in vse, kar hočete.

Anučin: Ne, ne, zdi se mi, da govori samo ruski.

Tekla (se zjezi): No, ali je to kaj sramotnega? Razumljivejšje je ruski, zato tudi govori po ruski. In ko bi znala po basumansko, bi bila zato še slabša, ker bi je ničesar ne razumel. Le nič ne zabavljaj ruskemu jeziku, svetniki so tudi govorili po ruski. (Jezno.)

Jajčnik: Le približaj se mi vrazja hči, približaj!

Tekla (k durim): Ne grem, poznam te, surov človek si, pobiješ me ne.

Jajčnik: Le glej golobičica, to ti ne uide. Odženem te na policijo, da boš vedela varati poštene ljudi. Po tebi! A nevesti povej, da je sleparja, pa gojovo ji povej!

(Odide.)

Tekla: Glej ga no, kako se je razkoračil. Misli, če je debel, da mu nihče ni kos. A jaz ti povem, da si ti slepar, veš ...

Anučin: Priznam, ljubica moja, nikakor nisem pričakoval, da morete tako slepariti. Ko bi bil poprej vedel, da nevesta nima izobrazbe, bi nikoli ne bil prestopil tega praga. Takó je! (Odide.)

Tekla: Ali so se pelina najedli, ali kaj? In še kakšni izbirčneži so to! Od same učnosti jim glava ni na pravem koncu.

7. prizor.

Tekla, Kočkarov, Ževakin.

Kočkarov (se kralja na vse grlo, gleda Teklo in kaže nanjo s prstom.)

Tekla (jezna): Kaj pa se ti kraljaš na vse grlo?

Kočkarov (se krohoče dalje).

Tekla: Glej ga no, kako se privzdiguje!

Kočkarov: To ti je mešetarica, to, ta je

vam mojstrea v ženitvi. Ta pa zna, ta ...

Tekla: Kako ti piha! ... Tvoja mati je prav gotovo zblaznela, brž ko si prišel na svet. (Jezna odide.)

8. prizor.

Kočkarov in Ževakin.

Kočkarov (se smeje dalje): Ah ne morem več ... Ne morem, ne prebijem več ... Mislim, da počim od smeha.

Kočkarov (se premetava od smeha): O, res nimam več moči, bojim se, če se nasmejam še enkrat, da me raznese.

Ževakin: Meni prav ugaja veselost Vašega temperamenta. V eskadri smo imeli tudi enega praporščaka Petuhova. Ta je bil tudi tako vselega značaja. Če si mu na primer pokazal prst, se je naenkrat začel smejati, in se ti je smejal ves dan do večera. In če si ga gledal, se ti je, samemu zdelo smešno in si se pričel navsezadnje tudi ti smejati.

Iz življenja in sveta.

VZROKI LETOŠNIH VREMENSKIH NEZGOD.

Letos doživljamo vremenske izpremembe, kakor jih zemlja že stoletja ni občutila. Vse se je postavilo na glavo. V poletju smo imeli po celi zemlji strašne vremenske neizgovorne. Viharji in povodnji so divjale po vseh delih sveta, uničile na stotine življenj ter napravile naravnost neverjetno škodo. Velikanske poplave v Bački, Baranji, na Hrvatskem in zadnje čase v Sloveniji, vse to pa je le malenkost v primeri z velikanskimi nesrečami, ki so se zgodile v Ameriki. Vihar je uničil mesto Miami na polotoku Florida, ki je brojilo okrog 700.000 prebivalcev. Poročalo se je o drugi katastrofi, ki se je zgodila na otoku Kubi. Orkan je dne 21. m. m. tako divjal, da je skoro razdeljal celo mesto Havano. Kot žrtev viharja je bilo 30 mrtvih in 300 ranjenih. Velikanski valovi so uničili pristanišče, kjer se je potopilo več parnikov. — Ti orkani so se dogajali istočasno s silnimi nevihtami v Severnem morju. Gosta megla pokriva Atlantski Ocen ter zelo ovira parniški promet. — Vsi učenjaki si belijo glave, kaj je vzrok letošnjim vremenskim neizgovornostim. Najbolj verjetna je trditve, da so vzrok temu solne pege. Če pogledamo solnce skozi rumeno steklo, opazimo skoraj s prostim očesom, da površina solne oble ni popolnoma gladko zlato, ampak se nahajajo nekatere v sredini komaj vidne temne pike. Te pike so v resnici velikanskega obsega, ki pa se dognano, kaj jih povzroča. Mogoče so to znaki strašnih izprememb, ki se ne dogajajo na zaričnem površini. Vsekakor pa so te pege v zvezi z vremenskimi izpremembami na površini zemlje. Vsakokrat, kadar so se pojavile, so bili na zemlji potresi, povodnji in viharji. Letos so pege posebno številne in radi tega so tudi vremenske neizgovornosti na zemlji težje. Ni pa zgođe, da se zveza med temi pegami in zemeljskim orjaškim zračenjem. Nekateri so mnenja, da vplivajo pege na ozračje na poseben magnetičen način, drugi zopet, da je vpliv električen; kaj gotovega pa ne morejo povedati ne eni, ne drugi. Ostalo bo najbrž vedno prigrizlo omejenemu človeškemu duhu, kakor tudi drugi veličastni in strašni pojavi naše prirode.

70 NOVOROJENČKOV NA MINUTO.

Statistiki so izračunali, da se rodi vsako leto na svetu 36 milijonov otrok. Iz tega sledi, da se rodi vsako minuto 70 novorojenčkov. Ako bi postavil zibelke vseh novorojenčkov, bi zagledali v enem letu luč sveta, drugo kraj druge, bi tvorile ogromno vrsto, dolgo približno tako kot ekvator. Ako bi njihove matere defilirale, recimo tako, da bi jih šlo vsako minuto 20 mimo nas, bi bili novorojenčki zadnjih stari že 40 let, predno bi prišle matere v dolgi procesiji na vrsto.

KOLEDARSKI ČLOVEK.

Monakovski zdravniki in profesorji matematike so izredno zanimajo za neobičajno nadarjenost, katero prikazuje 21letni Karl Zeisler. V otroških letih je Zeisler prestal vnetje možganske mrene. Posledice, ki mu jih je zapustila bolezen, so bile tako težke, da je popolnoma otopel za nekatere dojme. Navadil se ni ne čitati, ne pisati, pač pa je postalo njegovo računanje naravnost fenomenalno. Z neverjetno natančnostjo ugotavlja datume

TO PA JE SMOLA.

V nekem brzovlaku je sedel mož, ki je v naročju držal malega fantiča. Dečko pa ni ostal dolgo časa pri miru, temveč je plezal semtertja po vagani ter pri tem poškodoval klobuk nekoga potnika tako, da ga ta sploh ni mogel več rabiti, ker ni bilo spoznati, ali je to klobuk ali pa kaj drugega. Ves iz sebe je potnik grozil, da bo poklical sprevodnika, a oče tega nepridiprava mu reče ves žalosten: "Mene ne morete z nobeno stvarjo več prestrašiti, kajti več se mi skoraj že ne more pripetiti, kot se mi je danes. Najprvo je fant razbil okno, potem je najine vozne listke strgal na drobne kosce ter vrge skozi okno. Potem sem opazil, da sem denar doma pozabil, a pred pol ure sem pa zvedel, da sem se vsedel v napačni vlak in se peljem v nasprotno smer, kakor bi se moral.

KOLIKO BESED POTREBUJE ČLOVEK.

Najnovejši rezultat leksikografskih raziskovanj na Angleškem prinaša nastopne ugotovitve: petletno dete, ki je normalno razvito, potrebuje za svoje izražanje besedišče, ki šteje 700 besed. Trgovci je le toliko naprednejši od otroka, da obsega njegov slovar 3 do 10 tisoč besed, dočim mora biti književnik že boljše založen ter mora razpolagati z 12 tisoč izrazi. Shakespeare, največji genij vseh časov, je v svojih delih uporabil 24.000 besed. Leksikografi pa tudi niso pozabili izračunati, da mora razpolagati sodobni glavni urednik velikega angleškega lista s 45 tisoč izrazi. Pri nas je to razmerje znatno manjše.

ARMADA NA PRODAJ!

Neki kitajski dnevnik v Sanghaju je zadnjič objavil nastopno anonso:

"General Si-Li-Ho si dovoljuje sporočiti svojim cenjenim odjemalcem, da mu je mogoče oddati od 1. novembra več tisoč popolnoma opremljenih vojakov po izredno nizki ceni 25 dolarjev za glavo. Cena "kompletne" poročnice znaša 100 dolarjev. Takisto imam na razpolago dva generala po 1000 dolarjev. Več armadnih zborov, pripravljenih na takojšnji vojni pohod, oddam po 500 tisoč dolarjev. Vse moje čete so zajamčeno prvovrsten material. Vendar ne prevzamem odgovornosti za pobege k sovražniku. Dobavljam le proti takojšnjemu plačilu v gotovini." General Si-Li-Ho utegne s svojimi kupčijami dobro zaslužiti. Zakaj v "nebeškem cesarstvu" poslednje čase ne mislijo menda na drugo kakor na vojno.

120 LETNA STARKA.

V Aradu, ki pripada sedaj Rumuniji, je neka Klara Pal ramovakar praznovala svoj 120. rojstni dan. Do svojega stoletja leta ni bila nikoli bolna, a sedaj je popolnoma zdrava in upa še živeti nekaj časa. Najstarejša ženska na svetu pa to ni, kajti najstarejša se nahaja v Perziji in ima 146 let. Najstarejši mož je pa neki Zaro Khan v Carigradu, o katerem trdijo, da je 150 let star.

DELO DOBI

čevljarški pomočnik. Prednost ima čevljar iz starega kraja, bolj prileten in samec. Plača po dogovoru, vsa oskrba v hiši. Vprašajte pri lastniku: Louis Mohar, 2237 West 22nd Street, Chicago, Ill.

ZENITNA PONUDBA.

Slovenec v starosti 40 let, mirnega in treznega značaja, se želi seznaniti v svrhu Zenitve s poštno in miroljubno Slovenko v starosti od 30 do 45 let. Le resne ponudbe s sliko naj se pošiljajo. Tajnost jamčimo. Sliko vrnem na zahtevo. Naslov: J. K., Box 32, Hillsboro, Ill.

IZ SLOV. NASELBIN.

(Nadaljevanje z 2. strani.)
selo svidenje na igri prihodnjog nedeljo v Slovenija dvorani!
P. J. L.

GLAS IZ ZAPADNE SLOVENSKE METROPOLE.

Pueblo, Colo.

Spanje okrepčava, ali preveč spanja potlači telesne in duševne moči, pre malo spanja nas pa pusti zaspane. Zopet tukaj potrebujemo, da nas kaj močnega predrami, zato imamo 40urno pobožnost 26., 27. in 28. novembra. S purmani se bomo prejšnji dan ojačili, da si upamo kaj več, s prvim dnevom v adventu bomo končali, da ložje začnemo mirni predbožni čas.

Preč. g. J. M. Trunk iz Leadvill nam je obljubil pomagati, ter nas bo zopet podučeval in navduševal s spretnimi pridigami, kakor ga že vsi poznamo.

Solske otroke pripravijo že naše namoč skrbne sestre, ženska društva naj pridejo k obhajilu skupno pri osmi maši v petek, ko bo slovesen začetek levitna maša in procesija, tako bomo tudi moške vzdignili.

Spovedovalo se bo v Grove in na Besmer popoldan v četrtek od 2. do 5., da potem lahko greste k sv. obhajilu vsak dan pobožnosti. Potrebujemo vsi prebujenja in razsvetljenja in to lahko dobimo prav obilno. Privadijo se odrasli večkratnega sv. obhajila precej po šolski mladini, ali, verjemi, nikdar ni zadosti. Veselje, prijaznost in stalna sreča pride v družine, pride le z živo in živahno vero do sv. Rešnjega Telesa. Drugače je vse mrtvo, res mrtvaško v fari in drug drugega mučimo.

Cerkev mora venomer loviti, bodriti, da ne gremo rakovo pot. Duh, zapeljivi duh uživanja, duh sebičnosti, duh razuzdanosti oplavuje in požira (kdo ne opazuje), kakor mogočno, silovito morje. Ali ti ne trga srce, ko vidiš, koliko jih iztrga iz naročja mile matere, katoliške cerkve? Nasprotniki kar besno rujejo, zasmehujejo verne rojake. Vzdigujejo se nad druge, kakor bi bili vse bolj prebrisani; slepi domišljavci se mislijo hrabri, ker si upajo lajati in tuliti proti vse objemajočemu solncu resnice. Šejujejo: vsak po svoje, stari vodniki so zastareli, uživaj, uživaj, kar ti diši, tvoja volja je nad vsako drugo

voljo, mi smo sviti, drzni vodniki novejša izobrazbe. Kdo jih je postavil? Zmeda.

Sv. Cerkev ne sme spati, ne, ona čuje, ljubeznjivo čuje. Ali ona ne spozna za potrebno, da se prireajo mednarodni kongresi v poveljevanje presv. Rešnjega Telesa? Ali ni bilo najbolj veličastno delo letos v Chicagu? Kaže nam malo hostijo, pa vendar veliko, največje kar človek sprejme? Čim bolj spoznaš velikost, čim prej spoznaš velikost, tem bolj in preje zmagaš ter obvladaš vse kar divja zoper tvojo srečo. — 40urna slavnost je mogočno sredstvo, ki pospešuje večkratni sprejem sv. Hostije, navzočnost pri sv. maši, komur le pripešča čas. Ne zadovolji se, da se udeležuje sama, sama. Vsak človek je lahko apostol, misijonar, marljiv sotrudič božji. Ne misli, da si preslaboten, višja moč je s teboj. Govori doma, prigrvarjaj povsod, da pridejo molit izpostavljeni presv. Rešnje Telo, da pridejo poslušati izobrazne pridige, da vsak dan sprejmejo hrano, ki človeka ojači, ojačajoči za prijazna dela. Saj je vesela sreča. Postani dobrotnik!

P. Cyril Zupan, O.S.B.

SPOMIN NA TRI FARE.

San Francisco, Cal.

Milo se mi je storilo pri srcu, ko sem po dolgih letih zopet začel ubrano petje naših trfarskih zvonov. Kateri Belokranjec ne pozna Treh far? Kdo še ni na št. jernjsko nedeljo poročal k tem prijaznim cerkvicam? Ko sem jih zopet zagledala, se mi je vzbudil spomin na Mundelein pri Chicagu, ki sem ga videla par tednov prej. Tudi tukaj stoje tri cerkvice druga poleg druge.

29. avgusta je bilo, št. jernjska nedelja in torej zeganje pri Treh farah. Od blizu in daleč je vrelo ljudstvo skupaj, kajti to je takorekoč praznik za celo Belokrajino. Mnogi oddaljenejši morajo napraviti po več ur naporne pešhoje, vendar jih to ne zadržuje, da bi ne pohlitali tega dne k Materi Božji. Da, in ravno tuje romajo semkaj z veliko večjo vneto in navdušenjem, kakor pa domačini, kajti resnica je, da tega, kar imamo vedno pred očmi, se tako navadimo, da nam ni končno nič več privlačno. In odtod najbrž tudi pride, da tako radi hvalimo

letos. Letos so na ta dan streljali tudi topiči, kar se že več let ni godilo. Je pač žalostna resnica, da imajo ljudje komaj dovolj denarja za sol in drugo najpotrebnejše in ne morejo niti misliti na kake take izredne izdatke. A letos so pripomogli ameriški dolarji, da se je oživila zopet ta lepa navada in ljudstvo je bilo veselo, ko je zaslišalo pokanje; saj jim je to vzbudilo spomine na prejšnje lepe čase.

In zopet sem videla stare Vi vodince, ki še vedno prihajajo semkaj na zeganje, kakor so prihajali pred 16. leti, in kakor so menda prihajali pred 400 leti, odkar stoji božja pot. S seboj pripeljejo celo čredo ovac, ki jih nato tukaj koljejo in pečejo na ražnju. Tudi letos so pripravili dovolj pečenke za

vse navzoče. Proti večeru je postalo precej živahno in od vseh strani so se začeli oglašati fantovski in dekliski zbori v ubranem petju. Celotni možiki in ženske so pozabili svoje skrbi in se jim pridružili.

Priporočala bi vsakemu Amerikancu, ki gre na obisk v staro domovino, zlasti vsakemu Belokranjcu, naj nikakor ne zamudi prilike, da bi ne obiskal tudi zeganja pri Treh farah.

Bara Kramar.

Vihar porušil turško džamijo.

V Gostivaru v Južni Srbiji je divjal silen vihar, ki je porušil tamkajšnje džamijo. Visoki minaret se je zrušil na sosedne hiše ter pokopal pod ruševinami štiri prodajalne. Škoda znaša nad 800.000 dinarjev.

MALI OGLASI.

HIŠE IN LOTE.

ROOMING FLAT 6 sob, par. top., prosta piano, 200 stekl. i. dr. odda radi bolezn. 3919 North Ave. — Ph. Spaulding 4763. 86-ts-r.

VOGAL ZA TRGOVINO. 2603 do 2609 Lincoln Ave. Mrs. G. L. Reichert, 6522 Greenwood. — Rogers Park 2800. 84-ts-r.

4 FLAT ZID. \$17.000.00. — Substantial zid na odplačila \$3500 takoj, ostalo \$150 mesečno. — 5-6 sob, par. t., ulica tlakovana, pogledje na 6822-24 St. Lawrence. (Melvin) Takken, 6948 Stony Island, Fairfax 8200. 80-ts-r.

HIŠA 2 STAN. 6-7 sob, garaža, flat nanovo dekorirana, zelo pripravn. 3418 W. Chicago Ave. 78-ts-r.

NOVI DOMOVI.

Ne plačujte rent! Kupite si eno od mojih dvonastropnih poslopj, ki so zidana in modern. Imajo 4-4 sobe in let. — Eno poslopje imam na vogalu pripravno za takojšnje selitve; hrastov finiš, zidan sprednji porč in zadnji v steklu. Ulica je tlakovana in plačana. Poslopja so na Kenneth Ave. (44th Court) in 30. cesta.

Pridite gotovo si jih ogledati. Samo \$2500 takoj, ostalo na odplačila. Cena \$12.500. Spomladni bodo veliko dražji. Jos. L. Donat, lastnik. — 2300 So. Central Avenue, Ph. Crawford 2362.

PARME NA PRODAJ

TICHIGAN LAKE VIEW RESORT, fino za kopati, picnic grove, 20 milj od Milwaukee in 12 milj do Burlington. Emil Wischman R. 1, Box 163. Waterford, Wis. Tichigan Lake. 61-p do p

17 AKR. 45 MILJ severno v Lake Oskraja, dobra zemlja obdelana, \$250 za akre, pogoji lahki. Albert E. Jack care of American Slovenec Daily. 117 N. Dearborn St. 77-t do t

212 AKR. DE KALB CO., koruzna polja, dobra poslopja, ob tlakovanih cesti 3 milje do De Kalb, cena \$42.500, farma in vsa oprema, tudi stroji, kojni, krave in prašiči. Dobri pogoji. Proda radi bolezn. R. F. McCormick, De Kalb, Ill. 73-ts-r.

60x125 SAMO \$15 čevlji na Kenneth blizu 55th Blvd. \$500 takoj, ostalo \$400 na vkupitje. G. O. Leopold, 1140 Columbia Ave. Sheldrake 6075. 81-t do t

UGODNA PRILIKA.

MEAT MARKET in stojnica za sadje; zlata jama; prodaja ali zamenjava, pa tudi renta, dobri stranki; leži ob glavni cesti 1008 — 15th Ave., Orchard 7667, Milwaukee, Wis. 63-p do p

BARBER SHOP 3 stoli, dobri zaslužek pred leti ustanovljeno: 4621 N. Racine. 85-t do t

POHIŠTVO NA PRODAJ.

STARE VIOLINE, viola, od \$15.00 naprej. Celotno \$25.00. — 6843 Green St. Englewood 2942. 83-t do t

POHIŠTVO PRODA za 6 sob, cena nizka; 1st floor, 2715 Jackson Blvd. 82-t do t

BUICK-1925 Master coach; v dobrem stanju, dobri gumiji, vse potrebščine, zelo nizka cena. 7647 S. Halsted St. Triangle 7511. 76-ts-r.

PLAYER PIANO, preč kombinacija, cena nizka, 1837 S. 48th Ct., Cicero, Ill. 75-ts-r.

ŠIRITE AMER. SLOVENEK

PIŠCETA na PRODAJ

"Barron" vrsta velike čistokrvne "White Leghorn" piščeta, \$10.50 za sto kom. Piščeta so močna in lažje prenašajo miraz nego toplo.

"Everlay" vrsta "Brown Leghorns", \$11.50 za sto kom.

"Sheppard" vrsta "Single Comb Anconas", \$14.00 za sto kom.

"Owens" in "Donaldson" vrsta "Rhode Island Reds", \$14.85 za 100 kom.

"Thompsons" vrsta "Barred Rocks", \$14.85 za sto kom.

"White Rocks", \$16.00 za sto kom. Jamčimo, da so zdrave, močne in čistokrvne. Mi plačamo poštno stroške in jamčimo, da bodo prišle do vas žive.

Kokoši kakršnekolik zgoraj označene vrste po \$1.50.

Precej veliki petlini po \$3.00. Knjiga poučna o kokošereji velja s poštno \$3.00.

THE FULGHUM HATCHERY, Freeburg, Ill.

ZA BOŽIČ

smo nabavili letos posebne razglednice, z lepimi nabožnimi slikami v barvah in slovenskim napisom. Cena 40c ducat ali 100 razglednic \$2.75.

Papirnaté jaslice:

Velikost 3 1/2 inč.	\$0.05
Velikost 6 inč.	.25
Velikost 9 1/2 inč.	.50
Velikost 12 inč.	1.50

Jaslice s stoječimi figurami,

obsegajoče 12 figur v barvah.

Velikost, stoječih figur 5 inčev.	\$4.50
Velikost, stoječih figur 6 inčev.	5.75
Velikost, stoječih figur 9 inčev.	8.75

Štalice

(brez figur) iz trdega lesa, se lahko razdro in zopet postavijo, 14 inčev visoke, cena \$8.00

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 West 22nd Street,

Chicago, Ill.

Roža svetá

je ime našemu prihodnjemu romanu, ki ga bomo začeli v kratkem objavljati v našem listu. Na to krasno nadvse zanimivo povest so nas opozorili že številni, in to že par let nazaj. Pa na vrsti so bile druge in zato ta zanimiva povest prihaja šele sedaj na vrsto.

Roman "ROŽA SVETÁ" je skoz in skoz zelo napet roman. V povesti igrata glavna vloga viteza in pa "Roža sveta". Drzoviti pohodi teh dveh viteзов v najnevarnejše in najtajnejše kote za Rozomundo, ki je postala ujetnica turških velikih vizirjev in drugih, delajo povest tako zanimivo, da čitatelj pričakuje neustopno vsakega nadaljevanja. Resnično tako zanimive povesti doslej še nismo imeli. Vsakogar, ki ima količjak veselja do čitanja opozarjamo na to povest, da jo naj čita od kraja, da mu ne bo žal pozneje, ko mu bodo drugi pravili o zanimivosti tega romana.

Ker pride povest na vrsto v kakih dveh ali treh tednih zato prosimo zlasti gg. zastopnike (ce), kakor tudi vse agitatorje v tej zaključni jubilejni kampanji, naj sedaj pridno agitirajo za nove naročnike, da bodo isti že deležni tega zanimivega romana.

ZGODBE NAPOLEONSKEGA VOJAKA

Francoski spisal Erckmann-Chatrian.
Poslovenil Al. B.

Najbolj me veseli, da Tvoja rana ni nevarna in da me še ljubiš. Oh, Jože, jaz Te bom vedno ljubila, drugega Ti ne morem pisati — to je vse, kar Ti morem povedati iz dna srca. To pa tudi vem, da Te imajo moja mati zelo radi.

Zdaj bi ti še gospod Gulden rad pisal nekaj besedi, in jaz Te poljubljam tisočkrat. — Tu je prav lepo vreme, dobro letino bomo imeli. Velika jablana na vrtu je vsa bela s megi cvetja. Nekaj cvetov bom odrgala in jih zate priložila v pismo, ko gospod Gulden konča pisanje. Z božjo pomočjo bodeva morda še kdaj skupaj jedla tista debela jabolka. Poljubi me, kot jaz poljubljam Tebe, in pa z Bogom, z Bogom, dragi Jože!

Solze so me polile, ko sem čital to pismo, in ko je prišel Zimmer, sem mu rekel:

"Sedi tja-le, da Ti prečitam, kar mi piše Katarina."

"Počakaj, da si prej natlačim pipo," je rekel on.

Zaprli je pokrov čez tlečo gobo in se pristavil:

"Zdaj pa lahko začneš, Jože. A naprej ti povem, da sem že star in ne verjamem vsega, kar ljudje pišejo — ženske so bolj prebrisane od nas."

Kljub temu sem mu počasi čital Katarinino pismo. Ničesar ni rekel, ko pa sem končal, ga je vzel in ga dolgo gledal z zamišljenim obrazom. Potem mi ga je vrnil z besedami:

"Dobro dekle je to, Jože, in pametne glave. Ta nikdar ne vzame drugega kot tebe."

"Misliš, da me ima res rada?"

"Da, na to se lahko zaneses. Ta nikdar ne vzame Passaufa. Jaz bi prej dvomil o cesarju nego o njej."

Najrajši bi bil nato objel Zimmra.

"Od doma," sem mu rekel, "sem dobil bankovec za sto frankov. Denar potegnem na pošti, da bova imela za steklenico vina. Zdaj pa poskrbiva, da bova smela ven."

"Pametno govoriš," je odgovoril, si sukal debele brke in pipo vtaknil v žep. "Nerad bi splešnil na vrtu, ako so zunaj gostilne. Glejva, da dobiva dopustne liste."

Dobre volje sva se dvignila in šla po stopnicah v bolnišnico, ko je prišel doli poštar, ustavil Zimmra in ga vprašal:

"Ali niste vi Kristijan Zimmer, topničar pri drugem polku jezdece artiljerije?"

"Dovolite, poštar, jaz sem."

"Nate, tu je nekaj za vas," je rekel poštar in Zimmru izročil majhen zavitek in debelo pismo.

Zimmer je obstrmel, ker nikoli še ni dobil kaj takega niti od doma niti odkod drugo. Odprl je zavitek. V njem je bila škatljica, v škatljici pa križ častne legije. In zdaj je prebledel, oči so se mu orosile in za trenutek se je naslonil z roko ob držaj. Nato pa je zakričal: "Živio cesar!" s takim groznim glasom, da so vse tri bolniške dvorane kakor cerkev gromko odmevale od tega klica.

Poštar ga je veselo gledal.

"Ali ste zadovoljni?" ga je vprašal.

"Pa kako, poštar! Še ene stvari pogrešam."

"Česa pa?"

"Dovoljenja, da smem malo po mestu."

"Potem se pa morate obrniti na Tardjeja, generalnega štabnega zdravnika."

Smejoč se je stopal doli, midva pa, ker je

bil čas za sprejemanje, pod pazduho se držeča gori, da si izprosi dovoljenje pri zdravniku. Slišal je bil "živio cesarju" ter naju resno gledal.

"Kaj pa je?" je vprašal.

Zimmer mu je pokazal križec in rekel:

"Oprostite, gospod doktor, a jaz sem tak, kot bi bila strela udarila v me."

"To vam verjamem," je odgovoril gospod Tardje. "Dopustnico bi radi?"

"Ako ste tako prijazni — zame in za moje tovariša Jožefa Bertha."

Zdravnik si je bil prejšnji dan ogledal mojo rano. Vzel je iz žepa listnico in nama dal dva listka.

Šla sva doli, ponosna kot dva kralja, Zimmer na svoj križec, jaz na pismo.

Spodaj v veliki veži nama je zaklical vrtar:

"He! Kam bi pa nada?"

Zimmer mu je pokazal dopustnico in šla sva ven, vsa srečna, da sva dihala svež zrak.

Stražnik nama je pokazal pošto, kjer sva dvignila tistih sto frankov.

Resnoba, ker se je bilo najino veselje umaknilo bolj v notranjost, sva prišla do hallskih vrat, ki so bila dva streljaja daleč na levi na koncu dolgega lipovega drevoreda. Vsako predmestje loči od mestnih nasipov tak drevored, okrog in okrog pa oklepa Lipsko jako široka vrsta drevov, tudi same lipe. Nasipi so sila stari, že drobci se zidovi in trava raste po njih, posebno, ako jih Nemci od leta 1813 niso popravili.

XVI.

Koliko novega sva imela spoznavati ta dan! V bolnišnici človek ne misli na nič. Ako človek vidi, kako jutraj prihajajo deseterice ranjenecov, zvečer pa jih ravno toliko na nosilih odnašajo, je vse to za njega ves svet manjši meri, ter si misli: "Za mano se lahko svet podre!"

Zunaj pa se nazori izpremenile. Kako sem se čutil, ko sem zagledal veliko Hallsko cesto, to staro mesto s skladišči, pri hišah široka, z blagom založena velika vrata, stare, naprej moleče strehe, široke nizke z mazin blagom obložene vozove skratka, ta prizor živahne delavnosti kupčujočih ljudi. Še nikdar nisem videl kaj takega, zato sem rekel sam pri sebi:

"To je v resnici kupčijsko mesto, kakor si ga človek le misliti more — polno pridnih ljudi, ki si skušajo pridobiti blagostanje in bogastvo, kjer vsak lahko kaj postane, ne na stroške drugih, ampak z delom in neprestanim premišljevanjem, kako bi redil svojo rodino, kar nikogar ne ovira, da sebi v prid izkorišča iznajdbe in odkritja. Tukaj sredi strašne vojne res cvete sreča miru!"

Hudo mi je bilo pri srcu, ko sem opazoval uboge ranjenice, ki so se tu izprehajali z rokami v obvezah, ali pa, podprti z berglami, noge vlačili za sabo.

Ves zamišljen sem pustil, da me je vodil prijatelj Zimmer, ki so mu bili znani vsi koti mesta.

"Tam-le je cerkev sv. Nikolaja," mi je razkazoval, "tisto veliko poslopje je vseučilišče, tam-le pa je mestna zbornica."

Vsake stvari se je spominjal, ker je bil Lipsko že videl leta 1807, pred bitko pri Friedlandu. Neprestano mi je ponavljal:

R. PAVLOSKI

Slovenski fotografist
719 No. Chicago St.
JOLIET, ILL.

Se priporoča slovenskemu občinstvu v naklonjenost!

PRIPOROČAM SE

rojakom na Ely, Minn., da kdor potrebuje sveže rože in vence, dobi največjo izbero pri meni.

FR. PENGAL,

NAJBOLJŠE DELO

J. KRAVCAR

CENE NAJNIŽJE.

1852 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILL.

Iz starih čevljev naredim nove — delo trpežno — najnižje cene — rabim najboljšo usnje — prepričajte se.

Ne kupujte drugje!

dokler niste videli naše preproge, linoleum, cingoleum in vsakovrstne karpete za kuhinje in druge sobe.

Ceneje kakor v mestu dobite pri

F. NOVICKI

1738 W. 18th St., Chicago, Ill.

Pripravite!

PRIPRAVITE SE NA
MRZLI VAL, KI GO-
TOVO PRIDE!

Pri nas dobite velikansko izber

ZIMSKIH SUKENJ.

Nova oblika: Ulster Box, Chesterfield in Tube, krasno izdelane po najnovjših vzorcih in barvah.

Pa tudi najnovejši vzorci OBLEK, z eno ali dvojno vrsto gumbov za mladeniče in moške. V Chicagu ne dobite cenejših te kakovosti. Cene so:

\$30, \$35, \$40, \$50.

M. H. JELINEK, lastnik

COR. BLUE ISLAND AVE. & 18th ST., CHICAGO

Za one, ki živijo zunaj mesta je prav pripravno, ako pridejo k nam kupovat ob torkih, četrtnih in sobotah zvečer ali pa v nedeljo dopoldne.

PISANO POLJE

VERA IN POLITIKA.

Govor posl. dr. Hohnjeca na taboru mož in mladeničev na Velešovem pri Kranju 3. oktobra 1926.

Ali sta vera in politika v zvezi med seboj? Na to vprašanje dajemo odgovor protivniki vere in cerkve.

Ruski boljševiki so Boga zdekretirali s sveta ter proglasili brezboštvo za poglavitno vladno in upravno načelo. Brezbožni materializem je v Rusiji oficijelni svetovni nazor, ki daje glavne smernice za državno politiko, za gospodarstvo, kulturo in prosveto.

Mehikanski framasoni in socialisti, ki sedaj imajo mehiškansko državo v svojih rokah, so stvorili, odnosno obnovili zakone, s kojima se cerkev popolnoma podjarmjuje državi. — Petindevetdesetim procentom vernega ljudstva usiljujejo obvezno brezversko državno šolo. Katoliški cerkvi so odvzeli in zaprli ne samo vse zasebne verske šole, marveč tudi hiše božje. Cerkev in vera je za njihovo politiko predmet, in to predmet pritiska, preganjanja in zatiranja.

Framasonstvo je tajna organizacija, ki pred nepodučeno javnostjo povdarja svoj nepolitični, zgolj človekoljubni, filozofski in napredni značaj ter kot svoj cilj razglasa duševno in socialno poplajšanje človeštva. V resnici pa je to eminentno politična ustanova, ki hrepeni po nadvladi nad ljudmi, nad državami in vsem svetom. Njena politična ost je obrisnjena predvsem proti katoliški cerkvi. Njene glavne težnje so koncentrirane okoli tega, da cerkev izrine iz javnega življenja ter ji po poedinih državah prepriči pot do zakonodaje. Po spričevanju zgodovine je framasonstvo pri vseh protiverških in proticerkvenih podvzetjih in ukrepih bilo gonilni in vodilni činitelj.

Francosko framasonstvo je na svojem običnem zboru leta 1902 pozdravilo Combesovo ministrstvo, v katerem sta izmed 12 ministrov bila samo 2 neframasona, s temi-le besedami: "Velika loža Francije čestita ministrskemu predsedniku Combesu in njegovi vladi k odločni republikanski politiki ter ga poziva, naj z največjo energijo vztraja v svoji borbi proti klerikalizmu v vseh oblikah." In Combes je vztrajal, dokler ni s pomočjo framasonske lože zatrl vseh zasebnih verskih šol, upeljal državni monopol brezverske laične šole, raztrgal konkordat ter izvedel popolno ločitev države od cerkve in s tem združeno podjarmljenje cerkve. Kakor je loža v svojem glavnem poročilu istega leta (1902) izjavila, je njen končni cilj, s prosvetljevanjem in razkristjanjenjem ženskega spola in delovnega ljudstva doseči propad rimskega papeštva.

Razumljivo je samo po sebi, da framasonstvo postopa previdno ter po lokalnih potrebah tudi zakriva svoje končne cilje. Podobno je rastlini-ovijavki, ki se oprime močnega drevesa. Izpočetka je neznatna, da se ob krepkem drevesu komaj opazi, vendar pa iz njega črpa in sesa življenski sok. Čez nekaj časa se je ovila okoli vsega drevesa, prepleta njegove veje, strli čez njegov vrh ter ne pripušta k njemu ne svetlobe ne zraka. Tako začne drevo pešati in bolehati in njegovo deblo trohneti, dokler ga močan veter ne podere. Zdaj se na trohnobi svojega dobrotnika rastlina-zajedavka šele razraste v vsej bohotnosti.

Framasonstvo se udomačuje tudi v Jugoslaviji. Dokaz zato

je občni zbor vesoljnega framasonstva v Beogradu v septembru tega leta. Odelo se je kajpada s plaščem človečnosti in miroljubja, da s to kuliso zakrije svoje prave težnje.

Kakšne pa so te težnje, dokazujejo stranke in časopisi, ki so prošinjani njegovega duha. Ta duh narekuje in razpihuje borbo za laično šolo, t. j. za šolo brez duhovnika in vere, borbo za civilni zakon, t. j. za necerkveno zvezo med kristjani, borbo za ločitev države od cerkve, t. j. za podjarmljenje cerkve državi.

Ta duh je v naši državi že pred leti započel borbo, ki traja z ojačeno silo naprej. Trudi se pri nas ustvariti skupno fronto z onim duhom bizantinizma, ki je lasten grški cerkvi ter nikakor ne pozna cermenov svobode, marveč smatra cerkev kot državno ustanovo, v vsem odvisno od državne vlasti.

Takšen je odgovor, ki ga dajemo nasprotniki na vprašanje, ali ima vera s politiko kaj opraviti. Z besedami to zvezo ponajveč zanikujejo, s svojimi deli pa jo potrjujejo. Oni izrabljajo politično moč, ki je v njihovih rokah, ter uporabljajo vsa politična sredstva, ki so jim na razpolago, da škodujejo cerkvi, izpodbijajo njene pravice ter zmanjšujejo in pokončujejo njen upliv na javno življenje.

Tako nas postopanje nasprotnikov vere in cerkve uči, kako ozka vez je med vero in politiko. Ze iz te ugotovitve sledi, kako neistinita in smešna je trditev, da vera in politika nimata ničesar druga z drugo opraviti.

Protijerske stranke izrabljajo politiko proti veri in škodo cerkve. Nam pa kot vernim in doslednim kristjanom pripada dolžnost, da uredimo razmerje med vero in politiko v tem smislu, da ustvarimo sklad med političnimi načeli in dejanji in med moralnimi predpisi naše cerkve. Nikdar ne smemo pritrditi zmotnemu mnenju, da je dvojna morala: ena za zasebno življenje, druga za javno življenje. Za vsa dejanja človekovo velja ista morala, isti moralni predpisi, ki jih človek spoznava bodisi z naravno lučjo razuma, bodisi v nadnaravnih svetlobi razodetja in ki urejujejo odnose človeka do Boga, do sebe in do bližnjega, torej tudi do države, ki se potekaltem tudi od politike ne dajo ločiti. V tem oziru je vredno zabeležiti besede Napoleona I., ki je 5. junija 1808 rekel v Milanu: "Nobena družba ne more obstati brez morale, morale pa ni brez religije. In zato daje samo religija državi trdno in trajno oporo.

(Konec prih.)

Iz Škofje Loke.

Škoda vsled letošnjih povodnj. V mestu je najbolj oškodovan župan g. Jože Hafner, ki mu je voda na jezu, pri žagi in mlinu napravila po uradni ceni 500,000 škodo. Škoda, ki jo trpi najbolj oškodovani posestnik v Pušalu, tatarski mojster Fran Oblak pa je cenjena na 104,000 Din.

Zgraditev vojašnice. Delo počasi napreduje. Na stavbišču med kamnitnikom in pokopališčem kopljejo za temelj in planirajo prostor, kjer naj bo dvorišče oziroma vežbališče. Splošno se obsoja, da delajo tudi ob nedeljah. Res je, da se mudi, a zato bi bilo treba več delavcev, kar bi več zaleglo kot pa nedeljsko delo.

Veliki stenski zemljevid, ki ga dobite za enega novega naročnika je krasen dar, ki bo vas spominjal leta in leta na zaključno kampanjo — 35-letno jubilejno kampanjo "Am. Slovenca!"

TISKARNA

AMERIKANSKI SLOVENEK

Izvršuje vsa v tiskarsko stroko spadajoča dela, kakor društvene uradne tiskovine zlasti pisemski papir in kuverte z naslovi društev, trgovcev, ali posameznikov. — Tiskamo za društva in organizacije pravila, predstavljamo iz slovenščine na angleščino in obratno, kakor tudi v druge jezike.

ZA NAS NI NOBENO NAROČILO PREMALO — NOBENO PREVELIKO.

Amerikanski Slovenec

1849 W. 22nd ST., CHICAGO, ILL.

FIRST NATIONAL BANK
Established 1857

PRISTOPITE
k našemu 1927
VACATION CLUB

ki se baš sedaj ustanovlja.

First National Bank
Največja in najstarejša banka v Joliet-u.

Premoženje te banke znaša \$13,000,000.00

THE OLDEST and LARGEST BANK in JOLIET